

Medlem af Udvalget at sørge for, at endnu flere Ufuldkommenheder afhjælpes. Jeg siger dette udtrykkelig, for at ikke noget Medlem skulde antage, at Udvalget ikke foundt har været opmærksom derpaa. — Om det Forslag, der af Udvalgets Fleertal er stillet under Nr. 77 a, vil jeg tillade mig et Par Bemærkninger, idet jeg sammenholder det med Forslaget under Nr. 77 b. Det er ikke et reent Løse, et reent Eiebavert eller en reent Smagslag, der har bragt mig til i dette Tilfælde at stille mig fra Fleertallet, som har stillet Forslaget under Nr. 77 a, og til at foreslaae en anden Bestemmelse under Nr. 77 b; men det er en Betragtning, som er beslægtet med den, jeg formoder har bragt den ærede Ordfører og Udvalgets Fleertal til ikke at ville tiltræde Forslaget under Nr. 95, nemlig den, at man ikke skal tillade, at der gives en Bestemmelse, hvort der indirecte ligger udtalt en Anerkjendelse af en Grundættning, som man forøvrigt ikke vil anerkjende. Der staaer i Forslaget under Nr. 77 a, at der som nu Eierdomst for Godseteren — dog derom staaer der ikke Noget i Forslaget — skulde thinglæses en Declaration om, at Jorddrotten i Genhold til denne Lov havde indfriet den Gaarden paabvilende Fæstelig til at børe op 20 Aar fra Dato. Indsætter man noget Saadant, forekommer det mig, at man derved indrømmer, at det Gnefte, hvort Jorddrotten er kommen af med en Trediedeel af, hvad der er indbragt ved Auctionen, er den, at Fæsteligheden ophører 20 Aar efter Auctionen; men det er dog ikke den eneste Grund. Den ærede Ordfører sagde udtrykkelig igaar, at forsaavidt § 14 blev staaende, hvilket den nu ikke er bleven, var det, som stod deri, et væsentligt Bedelag for Jorddrotten, og altsaa er det, at Fæstevangen for den enkelte Gaard ophører om 20 Aar, ikke det Gnefte, hvort han har betalt, men han har betalt for noget Mere. Nu faaer dette ganske vist ikke Anvendelse paa § 14, men man kan nok alligevel sige, at Godseteren betaler for noget Mere end netop for Indrielsen af Fæstevangen, thi han har ogsaa betalt for den Afgang, der gives ham til uden Mellemled at kunne blive Selveier af den Bønderjord, der har hørt til

hans Gods, hvilket han ikke hidtil har kunnet. Naar han havde en Gaard under sit Gods, har han ikke hidtil kunnet blive Selveier af den uden noget Mellemled, men dertil har han nu Afgang; han kan directe blive Eier af den. Det er dog en ny Rettighed, og søgelig er Indrielsen af Fæstevangen, hvortved den for de enkelte Gaarde bører op om 20 Aar, ikke det Gnefte, hvort han har betalt. Naar altsaa nu hverken Udvalgets Fleertal eller vi erkjende, at Indrielsen af Fæstevangen er det Gnefte, hvort Godseteren betaler, synes det mig ikke, at vi skulle give en saadan Bestemmelse, hvort der kunde siges at ligge en Anerkjendelse af en saadan Sættning. Dette er den væsentlige Grund, hvortfor Forslaget under Nr. 77 a ikke har behaget mig, og hvortfor jeg ikke synes, at det staaer i god Overensstemmelse med, hvad Udvalget iøvrigt har foreslaaet; men dertil kommer, at der ikke, hvad jeg allerede har berørt udtrykkelig staaer i Forslaget, at en saadan Thinglæsning af Declarationen skal ske som Adkomst for Godseteren; der staaer nu, at Declarationen skal thinglæses for ham. Hvad er det imidlertid for en Proces, der foregaaer ved den Auction, som foretages paa Statens Foranstaltning? Det er jo egentlig den, at Staten expropriierer Godset, som derved gaaer over i Statens Haand, og Staten giver da Jorddrotten Gyldestgjørelse i $\frac{2}{3}$ af det, som er kommet ind ved Auctionen. Det er, uagtet det ikke er udtrykkelig udtalt i § 1, dog ligefrem forstaaet, at den Proces, der foregaaer, er den, at Bøndergodset gaaer fra Jorddrottens ufuldkomne Eiendomsret over i Statens Eiendomsret, og fra Staten gaaer det igjen over til Kjøberen, men naar dette er Tilfældet, er det heller ikke ganske rigtigt at sige, at en simpel Declaration om, at der er indfriet en Fæstevang, supplerer en tidligere ufuldkommen Eiendomsret, som nu er forsvunden, fordi den er exproprieret af Staten. Det er disse forskjellige Grunde, som have bevæget mig til at stille Forslaget under Nr. 77 b, hvilket forekommer mig at være correct. Under Nr. 101 har et Mindretal, hvortil jeg hører, stillet et Forslag, som jeg kan sige er af en lignende Bessaffenhed som det nys omtalte. Det gaaer, som den ærede Ordfører ganske